

Odisejeja

Nastanek:

so vpleteni **nove dežele** (Italija, S Afrika, Sicilija), ki so jih odkrili mornarji, v Gršiji se razvija neka oblika demokracije (**ljudski zbor**), bazileosi niso več despoti, temveč že skrbijo za blagor svojih ljudi, vse te spremembe pa so se zgodile nekje v tem času.

Zgradba:

Odisejo sestavlja **24 spevov**, od katerih jih **prva polovica** opisuje **Odisejeve blodnje (nastali so po mitu o potovanju v Had)** in tej je **motiv junak, ki prodre na svet mrtvih in se vrne iz njega**, druga polovica pa opisuje **Odisejevo trpljenje na domačem otoku. Njen motiv je mornar, ki se po dolgih blodnjah vrne domov v trenutku, ko se njegova žena skoraj ponovno poročiti.**

V Odiseji notranji **čas ni več linearen**, temveč je najprej opisanih 33 dni od prvega zasedanja bogov do Odisejevega pripovedovanja pri Faiakih, nato opisuje Odisej svoje dogodivščine, ki še niso bile povedane, potem pa je opisanih še zadnjih 7 dni.

Opis oseb:

Odisej je pameten, zvit, ve kaj hoče, najprej si položaj ogleda, nato udari, veseljači le če je prepričan, da je na varnem;

Evrilohos poseblja Odisejeve tovariše; je nepremišljen, zavida Odiseju njegovo čast in razum, ko zmaga, se umakne na varno;

Penelopa poseblja zvesto ženo; noče se poročiti z drugim, čeprav ni že 20 let videla svojega moža;

Telemahos poseblja nekoga, ki nekaj išče, kar še ni nikoli videl, a upa, da bo našel; je pripravljen da takoj uniči vse hudobne-snubce;

Kirka - čarovnica je hinavska, zahrbtno škoduje vsakemu, ki je šibkejši od nje, z močnejšim pa se takoj resnično spoprijatelj;

Kalipsa - nimfa s silo zadržuje Odiseja daleč od doma, vendar ga ne uspe prepričati, naj se poroči z njo, čeprav mu ponuja nesmrtnost, večno mladost, in bogastvo;

Polifem - Kiklop napade vsakogar, kogar vidi;

Antinos - voditelj snubcev odkrito pokaže, kar misli, včasih se zamisli nad storjenimi dejanji;

Evrimahos - snubec se posmehuje vsemu, zahrbtn, hinavski;

Tejrezij - vedež poseblja zmago razuma nad smrtjo;

Začetek:

Ko so Grki porušili Trojo, si je **Ajas** prisvojil **Atenino svečenico Kasandro**, zato so se bogovi razjezili na Grke od katerih se jih je nekaj po dolgih mukah vrnilo domov, ali pa se sploh niso.

Vsebina:

Ko je **Odisej** s svojimi **12 ladjami** zapustil ruševine Troje, je mimogrede zavil v **Tracijo** in tam zasedel **mesto Kikonov** Ismaru. Tam se je predolgo zadržal, tako da so mu **Kikoni** okrepljeni s svojimi zavezniki **pobili 70 mož** preden se je lahko umaknil. Nato je prispel do **S Afrike**, do dežele **Lotofagov**, ki so jedli lotosove sadeže. Potem je prispel do **Sicilije** do Kozjega otoka, kjer so se oskrbeli s kozjim mesom, in preiskal še deželo **Kiklopov**, kjer ga v svoji luknji zadržal Kiklop **Polifem**, Pozejdonov sin, ki mu je požrl 6 ljudi, preden ga je Odisej oslepil. Za to dejanje si je nakopal Pozejdonovo jezo. **Eden k Eneju**. Odisej je sedaj prispel k **Eolu**, bogu vetrov, kjer ga je ta najprej pogostil, nato pa mu je dal meh v katerega je zaprl vse škodljive vetrove, Odisejevi tovariši pa so ga odprli, in tako jih je nastali vihar vrgel nazaj na Eolov otok, ta pa jih je pregnal. Pripluli so do otoka Telepolosa, kjer so prebivali **ljudožerci Lajstrigoni**. Ti so s kamenji **uničili vse ladje** razen Odisejeve, ta pa je prispela na **otok Ajajo**, kjer je prebivala čarovnica **Kirka**. Ta je najprej začarala nekaj mornarjev v svinje, Odisej pa ni mogla, ker je bil zaščiten s **čarobno korenino moli**. Na njegovo željo jih je nato spet spremenila v ljudi. Pri Kirki so ostali **eno leto**, nato pa so odšli k enemu od **vhodov v Had** vprašat mrtvega **vedeža Tejrezija** za pot domov. Po njegovih navodilih so se **vrnili h Kirki** in nato mimo **siren (sredozemska medvedica)** ter **Scile in Karbide (preliv Italija - Sicilija)** prispeli do otoka, kjer so se pasla **goveda** sončnega boga **Helija**. **Vihar** jih je tako dolgo zadrževal na otoku, da jim je poslala vsa hrana in so **pojedli nekaj goved**. Za kazen jim je poslal Zeus nevihto, v kateri se je **potopila ladja** in vsi Odisejevi spremljevalci, on sam pa se je na jamboru uspel prebiti mimo **Karbide**. Naplavilo ga je na **otok Ogigijo**, kjer je prebivala **nimfa Kalipso**. Ta ga je nato **7 let** zadrževala kot moža, nato pa ga je na ukaz bogov morala pustiti, da je odplul na splavu. Presenetil ga je Pozejdon, ki mu je **potopil splav**, rešila pa morska nimfa, ki mu je dala **nepotoplivi šal**, ki ga je nato Odisej čez ramo vrgel v morje, ko je priplaval na **otok Krf**, kjer so prebivali **Faiaki**. Pred mesto ga je privedla kraljeva hčerka, nato pa je sam prišel do kralja, ki gaje pogostil. Odisej je nato naslednji dan **zmagal** na tekmovanju **v metanju diska**, se odkril in pripovedoval svoje dogodivščine. Čez dva dni so ga Faiaški mornarji izkrcali **na Itaki** skupaj z zakladi, ki so mu jih dali, Pozejdon pa se jim je maščeval in jim **ladjo** spremenil **v skalo**. Odisej je svoje zaklade skrnil, **Atena** pa ga je spremenila **v starca**, tako da ga nihče ne spozna.

Nato se je odpravil k svojemu **svinskemu pastirju Evmajosu**, kjer je ostal **tri dni**. Medtem se mu je pridružil njegov **sin Telemahos**, ki je bil medtem **v Ferah in Šparti**, kjer je poizvedoval po svojem očetu. Odisej se mu da spoznati, nato pa se ločeno napotita **v palačo**. Med potjo **brcne** Odiseja njegov **kozji pastir Melantej**. V palači Odiseja `alijo snubci, on pa **premlati bera~a Iriša**, ki ga napade. Zvečer se hoče z njim pogovoriti njegova **žena Penelopa**, vendar jo zavrne. Ko mu **umiva noge** njegova **stara služabnica, ga spozna**. Naslednji dan se Odisej udeleži **tekme z lokom**, ki ga nihče ne more napeti, in **izstrelil puščico skozi 12 sekir**. **Spoznati še svinskemu in govejemu pastirju**, nato pa z njima in s svojim **pobije vseh 108 snubcev, 12 hudobnih služabnic in kozjega pastirja**. Spozna ga njegova žena. Naslednji dan odide **na posestvo svojega očeta** in se mu pokaže. Skupaj s svojimi služabniki **pobije nekaj upornih meščanov**, nato pa naredi **Atena na Zevsov ukaz premirje**.

Zaključek:

Odisej se je v svoji starosti **po napotkih vedeža Tejrezija** napotil **na celino**, da bi se spravil s Pozejdomom. Tako dolgo je hodil z veslom na rami, dokler ni prišel **med ljudi, ki niso vedeli za morje**. Tam se je **poročil s**

kraljico Tesportijancev in tam ostal, dokler ni njegov sin odrasel. Nato se je vrnil **na Itako**, kjer ga je ponesreči **ubil njegov sin**, ki ga je imel **s Kirko**.